

تشکیل کابینه و ضرورت همکاری نهادها

محمد سالم صفری

بیم داشتند، به همین خاطر ذهنیت اعضای آن این بار بسیار مناسب و مساعد بود. معزکهربان حکومت وحدت ملی نیز این بار دیدگاه هشان تغییر کرده بودند و پیش از پیش در صدد گرفتن رای اعتماد برای کابینه شان بودند.

در صورتی که در دقیقه ۱۰۰ پیش برای نامزد وزرا هشداری داده شده بود که اگر بسر فرض با کدام و کیل در تماس شوند، در همان لحظه نامشان از لیست خط زده خواهد شد.

در نهایت، مجلس به کابینه پیشنهادی حکومت رای داد و ادارات حکومتی بعد از هفت ماه صاحب مسئول ارشد (وزیر) شدند. اینک که کابینه تشکیل شده، در واقع کار بزرگ است برای حکومت وحدت ملی. با تشکیل شدن این کابینه حکومت توانست خود را برای مردم و جامعه بین المللی ثابت کند که می تواند کشور را به خوبی مدیریت و رهبری کند. این یک پیروزی بزرگ برای حکومت وحدت ملی است.

اما اگر بازمهم پارلمان به تصدای از این وزرا رای نمی داد، وضعیت سرپرستی در برخی از وزارت خانه ها هم چنان ادامه پیدا می کرد، که در آن صورت برای آینده ی حکومت اصلا خوشایند نبود.

بنابراین، نیاز است که ولسی جرگه و حکومت و در کل نهاد دولت جمهوری اسلامی افغانستان به اوضاع در کل قانون و منافع ملی برای شان مسئولیت داده است، باهم همکاری باشند تا این که مشکلات موجود امنیتی و اقتصادی حل گردد و زمینه برای پیشرفت کشور فراهم شود.

بر میزان موفقیت و یا عدم موفقیت کار حکومت دارد.

طور نمونه در بار اول وقتی کابینه پیشنهادی حکومت به مجلس معرفی شد روابط حکومت و ولسی جرگه خیلی خوب نبود.

به خصوص که رئیس جمهور فیصله کرده بود که در کابینه اش کسی را از مجلس نمایندگان نمی گیرد. در آن زمان حتی خبرهای نقل می شد که گویا برخی از وکلا که در زمان انتخابات هم پیمان این تیم و یا آن تیم بوده اند بر علیه تعدادی از کاندید وزرا کپهای می کنند.

ظاهرا آنان از عدم توجه رهبران حکومت نسبت به خودشان ناراض بودند به همین خاطر وقتی کابینه به مجلس معرفی شد، نه تنها که همکاری نکردند که ممکن مخالف هم کرده باشند. چنانچه نتیجه ی کابینه آن چیزی نبود که وکلا آن را انتخاب بر مبنای شایسته و صلاحی عنوان کرده بودند. در میان اعضای کابینه پیشنهادی که نتوانستند از مجلس رای بگیرند افراد توان مند و شایسته ی نیز وجود داشت.

این در حالی بود که پیش از آن رئیس و اعضای پارلمان هر روز برای حکومت هشدار و اولتیماتوم می دادند که باید کابینه را هرچه زودتر معرفی کند. به هرحال، بازمهم پس از گذشت چند ماه و ادامه وضعیت سرپرستی در ادارات، وقتی پارلمان از رخصتی های زمستانی برگشت کابینه دوباره به مجلس معرفی شد. این بار اما زمینه مساعد بود.

شاید پارلمان از ادامه وضعیت واقتان مسئولیت تاخیر کابینه به گردن خودشان

تعداد وزارت خانه های که باید هر کدام می گرفتند بحث کردند و بعد روی این که چه کسانی باید در لیست کابینه گرفته شود.

با آن که دقت و تفاهم از ضروریات یک کابینه موفق خوب است و می تواند موفقیت حکومت وحدت ملی را در پنج سال آینده رقم زند، اما واقعیت همان است که تفاوت دیدگاهها بین سران حکومت کابینه و رئیس مابهی کرد.

باتوجه به گپ و گفت های که از زمان امضای موافقت نامه حکومت وحدت ملی تاکنون وجود داشته، می توان چنین نتیجه گیری کرد که اختلاف نظر و نبود دیدگاههای مشترک بین سران حکومت وحدت ملی در رابطه به تقسیم قدرت یا به عبارتی دیگر تشکل حکومت (مرکزی و حکومت های محلی) باعث به وجود آمدن این وضعیت شده است.

البته چگونگی روابط پارلمان با حکومت هم در به وجود آمدن این وضعیت بی تاثیر نبوده است. در این جا به صورت فشرده هردو مورد را به بررسی گرفته می شود:

تفاوت دیدگاهها و توافق دیر هنگام سران حکومت: یکی از مسائلی که به صورت آشکار باعث گردید کابینه با تاخیر و کندی ایجاد گردد، تفاوت دیدگاه و به نتیجه رسیدن دیر هنگام (فرا تر از زمان معین) سران حکومت وحدت ملی است. اگرچه رهبران حکومت وحدت ملی گفته بودن که برای پیدا کردن افراد شایسته و ایجاد یک کابینه خوب توجه و دقت بیشتر را به خرج می دهند، اما واقعیت همان است که عدم اتحاد نظر بین سران حکومت باعث گردید کابینه به زودی تشکیل نگردد.

بسیار مهم است. این روابط تاثیر مستقیم

بدون شک اکنون که کابینه ایجاد گردیده و هر اداره مسئول خود در چه اول خود را دارد، مردم از سران حکومت وحدت ملی انتظار دارند که مشکلات نا امنی و اقتصادی کشور را حل نموده و نیز وعده های را که در انتخابات برای مردم داده بودند عملی سازند.

تاحالا شاید مردم به خاطر تشکیل نشدن کابینه توقع کار جدی از حکومت نداشتند، اما حالا که کابینه تشکیل شده یقینا سطح توقعات مردم بیشتر شده است. به خصوص این که مقام های بلند پایه برای مردم وعده کرده بودند که با تعیین وزرا و والیان مشکلات امنیتی را حل کرده و چالش های فرا راه ثبات و آرامی را از راه بر می دارند.

اکنون که کابینه تشکیل شده و والی ها باقی مانده است، رئیس اجرائیه گفته است که والیان هم به زودی معرفی خواهند شد. در این حال، اما این پرسش وجود دارد که آیا حکومت وحدت ملی تواند به خواست

ها و توقعات مردم رسیدگی کند و نیز به آنچه که در زمان انتخابات برای مردم وعده سپرده اند عمل کند؟ یا این که مانند هفت ما گذشته همه کارها با کندی و تاخیر به پیش خواهد رفت؟

پرسش این پاسخ را وقتی می توان دریافت که عوامل تاخیر در معرفی شدن اعضای کابینه و تشکیل حکومت وحدت ملی را شناسایی و ریشه یابی کرد.

باتوجه به گپ و گفت های که از زمان امضای موافقت نامه حکومت وحدت ملی تاکنون وجود داشته، می توان چنین نتیجه گیری کرد که اختلاف نظر و نبود دیدگاههای مشترک بین سران حکومت وحدت ملی در رابطه به تقسیم قدرت یا به عبارتی دیگر تشکل حکومت (مرکزی و حکومت های محلی) باعث به وجود آمدن این وضعیت شده است.

البته چگونگی روابط پارلمان با حکومت هم در به وجود آمدن این وضعیت بی تاثیر نبوده است. در این جا به صورت فشرده هردو مورد را به بررسی گرفته می شود:

تفاوت دیدگاهها و توافق دیر هنگام سران حکومت: یکی از مسائلی که به صورت آشکار باعث گردید کابینه با تاخیر و کندی ایجاد گردد، تفاوت دیدگاه و به نتیجه رسیدن دیر هنگام (فرا تر از زمان معین) سران حکومت وحدت ملی است. اگرچه رهبران حکومت وحدت ملی گفته بودن که برای پیدا کردن افراد شایسته و ایجاد یک کابینه خوب توجه و دقت بیشتر را به خرج می دهند، اما واقعیت همان است که عدم اتحاد نظر بین سران حکومت باعث گردید کابینه به زودی تشکیل نگردد.

بسیار مهم است. این روابط تاثیر مستقیم

پس از حدود هفت ماه تاخیر، سر انجام کابینه حکومت وحدت ملی در آخر ماه حمل پس از گرفتن رای اعتماد از سوی ولسی جرگه رسما تشکیل شد. اگرچه از نگاه قانون، کابینه باید در اواخر همان ماه اول آغاز به کار حکومت تشکیل می شد، اما تفاوت دیدگاه بین سران حکومت وحدت ملی برای تعیین اعضای کابینه، این زمان را فراتر از زمان مشخص شده کشاند. پس از رایزنی ها و چانه زنی های زیاد بین رهبران حکومت و نیز انتقادها که به خاطر معرفی نشدن کابینه وجود داشت، اولین لیست از اعضای کابینه در زمستان پارسال (پیش از رخصتی پارلمان) در اختیار ولسی جرگه قرار گرفت. بر این اساس لیست اما کاملا دور از انتظار حکومت بود، اعضای مجلس به تصدای کمی از اعضای کابینه پیشنهادی رای اعتماد دادند و بقیه را رای اعتماد نداده و رد کردند.

پس از آن جلسه رای دهی، که در واقع آخرین جلسه کاری سال مجلس بود، اعضای مجلس نمایندگان به رخصتی های زمستانی رفتند. البته با رای نیارودن تصدای از وزاری پیشنهادی ورد شدن تصدای دیگر به دلیل داشتن تابعیت دوگانه، حکومت تلاش داشت تا باقی اعضای کابینه را نیز به زودی برای مجلس معرفی کند. منشی ولسی جرگه اما در پاسخ به این گفته ها از طریق رساله های اعلام کرد که موضوع کابینه یک موضوع عادی است و لذا دلیل برای فراخواندن دوباره ی نمایندگان از رخصتی های زمستانی و برگزاری جلسات مجلس وجود ندارد. همان شد که وزارت خانه ها هم چنان بدون وزیر بمانند و از سوی سرپرست ها اداره شوند.

سرپرستی ادارات در سطح کشور که بدون صلاحیت های لازم اداری ماه ها به طول انجامید، مشکلات و تا رضایتی های زیادی را به دنبال داشت. طوری که اغلب مردم و سرمایه گذاران دلیل مشکلات امنیتی و اقتصادی در کشور را مربوط به معرفی نشدن اعضای کابینه و اداره ی امور توسط سرپرست های بدون صلاحیت دانسته و از ادامه ی چنین وضعیتی نگران بودند.

این رو همه ی کشران و گروهای اجتماعی در انتظار معرفی شدن کابینه بودند. خوشبختانه با رای اعتماد گرفتن ۱۶ کاندید وزیر کابینه از مجلس در روز شنبه این انتظار پایان یافت. به جز وزیر دفاع ملی (که آن هم فعلا از سوی حکومت معرفی شده) دیگر همه ی اعضای کابینه حکومت وحدت ملی به صورت رسمی تعیین گردیدند. به این صورت، نگرانی ها و تشویش ها هم جایش را به امید و انتظار برابرداشته شدن گام های عملی داد.

سرمقاله تهدیدهای طالبان و وضعیت دولت افغانستان

محمد رضا هویدا

فصل بهار برای هر افسراد و گروه های مختلف پیام های متفاوتی دارد. مردم افغانستان اما، بهار را با بیم و امید شروع می کنند. بیم از شروع مجدد حملات طالبان و دیگر گروه های مسلح و به امید به حاصل گرفتن از زمین و کار و زحمت شان. سال هاست که بهار افغانستان معمولا خونین است. طالبان بهار را با حملات گسترده به اهداف مختلف در شهرها و روستاهای کشور شروع می کنند. در سالهای اخیر که قدرت و وسعت حملات طالبان بیشتر شده است، حتا زمستان ها نیز استثنا نیستند و به طور معمول، حملات طالبان همواره جریان دارد.

اعلام شروع جنگ ها و حملات طالبان از آخر این هفته، بهار امسال را وارد یک دوره بحران امنیتی دیگر خواهد کرد.

در هفته های اخیر طالبان با انتشار زندگی نامه ملا محمد عمر رهبر طالبان گرفته تا اطلاعاتی در مورد اینکه وی زنده است و به رهبری طالبان ادامه می دهد، و همین گونه درگیری نیروهای طالبان با افراد مربوط به داعش، نوعی بیم را شان می دهند. طالبان گویا قصد ندارند تا جایگاه خود را در جنگ علیه دولت، به گروه داعش بدهند.

اعلامیه طالبان را اگر از این زاویه ببینیم، تلاشی از سوی این گروه است برای اینکه موقعیت خود را تثبیت کنند و بگویند که آنها همچنان به جنگ ادامه می دهند و جای بی برای داعش در افغانستان وجود ندارد. حضور داعش بدین گونه، نه تنها برای دولت افغانستان یک تهدید به حساب می آید، بلکه برای طالبان نیز تهدید به شمار می رود.

هر چند طالبان در حملات بزرگ نمایی می کنند و از هر حمله پیش از آنچه هست قصد به نمایش در آوردن آن را دارند، اما مطمینا طالبان قصد دارند تا دولت را، با توجه به وضعیتی که بر کشور حاکم است، با چالش های بیشتری مواجه کند. بهار امسال، از یک سو، اولین بهاری است که طالبان با تعداد پایین نیروهای نظامی خارجی در افغانستان روبرو می شوند، در عین حال افغانستان در این بهار شاهد پدیده جدیدی به نام داعش نیز هست.

بهار امسال تا هنوز شاهد حملات گوناگون طالبان بوده و در کل بهار خونینی بوده است. حادثه بدخشان و ننگرهار و گروگان گیری های که در مناطق مختلف کشور رخ داده است، از درگیری های خونین تری خبر می دهد. داعش حملات بهاری طالبان هشدار می دهد دولت افغانستان است که آمادگی لازم را برای مبارزه با موجی از ناامنی های تازه داشته باشد.

شیوه های مبارزه طالبان و گروه های مسلح دیگری همانند گروه حقانی و داعش به دلیل نوعیت آنها قابل توجه است. گروه های افراطی در اکثر نقاط جهان معمولا از شدیدترین و سخت ترین حربه ها برای ضربه زدن به اهداف خود استفاده می کنند. این گروه ها می خواهند نشان دهند که در مبارزه شان هیچ نوع رحمی را قابل نیستند و هرگز مدارا نمی کنند. از طرفی ایجاد رعب و هراس در میان مردم جز با حملات و عملیات های شدید و رفتارهای خشن امکان ندارد. علاوه بر اینها، عملیات های طالبان با عطف توجه به استفاده های تبلیغاتی صورت می گیرند که می خواهند با اجرای هر عملیات، قدرت خود را به مردم نشان دهند.

بمب گذاری های کنار جاده ای، عملیات های انتحاری، کشتار افراد ملکی و استفاده از خشونت های نظیر سربریدن و قتل ها فجیع، از خصوصیات عملیات های گروه های افراطی در اکثر کشورهای است که سازمان هایی مانند القاعده و داعش در آنها فعالیت دارند. بدین جهت هشدارهایی که از سوی طالبان داده می شود برای مردم افغانستان، تکان دهنده است.

اردوی ملی افغانستان، یکی از نیروهای نظامی با اراده در منطقه است که با وجود تمامی تهدیدها و فشارها و کمبود امکانات و تجهیزات و نفرات، اما با روحیه عالی در مقابل تمامی تهدیدها می جنگد و از تمامیت ارضی و ارزشهای انسانی در کشور دفاع می کند.

دولت افغانستان نباید با پرداختن به مسائل سیاسی، به اردوی ملی و دیگر نیروهای نظامی و امنیتی کشور، بی توجه باشد. توجه به کیفیت و کمیت اردوی ملی افغانستان تنها راه برای حفظ امنیت و ثبات در کشور است.

موفقیت های حکومت در چیست؟

عبدالله هروی

باشد. این مطالبات هم تحقق نخواهد یافت مگر این که اصلاحات بنیادی در ساختار سیاسی و حتا در برخی قوانین داخلی باید تحقق یابد.

بدین جهت باید گفت که موفقیت حکومت جدید یا کابینه تازه برای انجام امور و بهبود بخشیدن به اوضاع در کل بستگی به گذشت زمان دارد. اما در شرایط کنونی همانطور که گفته شد با تشکیل و تکمیل نسبی کابینه ما فقط از یک مرحله سرپرستی عبور نموده و به مرحله مسئولیت پذیری و پاسخگویی وارد شده ایم.

اکنون زمان عمل فرارسیده است. زمانی که جناب رئیس جمهور و رئیس اجرائیه وعده هایی را که به مردم داده اند مرحله به مرحله تحقق ببخشند. برنامه های شان را انسجام بخشیده و وحدت نظر و عمل را برای بهبود بخشیدن به اوضاع بوجود آورند. این موارد تحقق نخواهد یافت مگر با عبور موقفانه و صادقانه و قاطع از موانع و چالش های که در پرسش نخست یاد شد. به تعبیر روشن تر و دقیق تر به هرمیزانی که حکومت در مبارزه با فساد و خشکاندن ریشه های مافیای قدرت و اداره موفق گردد و بسوی حاکمیت قانون پیش برود به همان اندازه می توان امیدوار بود که این حکومت دست آوردهای قابل ملاحظه و سازنده ای را برای جامعه عرضه خواهد داشت. و پاسخ پرسش های مطرح شده و نشده نیز بدست خواهد آمد. ناگفته نباید گذاشت که همه این مسایل نیازمند زمان هستند و به یکباره شدنی نیست. اما مهم آنست که نشانه ها و علایمی از وجود یک اراده جدی و قاطع و صادقانه از سوی حکومت به مردم نشان داده شود تا مردم به حکومت و زمامداران اعتماد نمایند.

اجرائیه در ارائه برنامه های ملی و اجرای آن دست بسته داشته باشند. اجراءات حکومت طبق سلسله مراتب با مشکل جدی روبرو شود. نکته دیگر این که متأسفانه مشکل فساد و نفوذ مافیای زمانی حاد تر می گردد که متأسفانه در رهبری حکومت وحدت ملی علی الظاهر انسجام و تفاهم و هماهنگی لازم وجود ندارد. هنوز بر سرسیاری از مسایل و برنامه ها اختلاف نظر جدی و اساسی وجود دارد. برخی از اختلاف ها بر می گردد به منافع عناصر مربوط به مافیای قدرت و اداره و فساد که در حکومت موجود است.

بنابراین موفقیت و عدم موفقیت این کابینه در بهسود بخشیدن به اوضاع و خصوصا اداره مربوط است به اراده سیاسی قوی درسطح رهبری حکومت و موقعیت های پایین تر آن، و بوجود آوردن هماهنگی و انسجام در عمل و توافق در برنامه های که باید مورد اجرا قرار گیرد. بنابراین در شرایطی که مردم انتظار دارند تا حکومت به خواست های شان رسیدگی صورت گیرد اقدام در این زمینه دشوار می نماید. بخصوص این که در شرایط کنونی توقع و انتظار با در نظر داشت شرایط وخیم کنونی مردم از حکومت تأمین امنیت سراسری و استقرار صلح می خواهند و هم چنین ایجاد اشتغال و ایسان بخشیدن به وضعیت بیکاری گسترده، طبیعی است که در ادامه مردم انتظار دارند که حکومت به وعده های که به مردم داده است و سوگندی که خورده اند باید تعهد داشته باشد و به آن عمل کند. به معنای دیگر مردم انتظار دارند که حکومت و برنامه هایش در واقع بازتاب دهنده اراده و خواست واقعی تمام مردم افغانستان بدون تبعیض و بی عدالتی

میان قسوی اسه گانه، مشکلات مالی و بودجه، کم علاقه شدن جامعه بین المللی در کمک به حکومت افغانستان، فعالیت روزافزون مخالفین و ناامنی های گسترده در کشور. از آن میان فقط به چند مورد بصورت فشرده اشاره می گردد.

یکی از مهم ترین چالش ها و مشکلات مسئله « فساد » است. پوشیده نیست که فساد به شکل بسیار گسترده و ریشه دار در تمام نهادهای حکومتی و حتا ساختار جامعه رخنه نموده است. مسئله فساد سبب گردیده است که نه تنها فرصت ها و امکانات مادی و مالی کشور هدر رود، بلکه بدنامی و چالش بین المللی برای افغانستان بوجود آورد. به عبارتی صریح تر اعتبار کشور را در جهان خدشه دار ساخته و یکی از دلایل عدم رغبت جهان در کمک به افغانستان همین مسئله فساد است.

ناگفته نباید گذاشت که در ریشه یابی فساد در کشور نقش خارجی ها نیز جدی می باشد که بحث جداگانه ای را می طلبد.

چالش دیگر ساختار مافیایی قدرت و اداره است که با مسئله فساد پیوند مستقیم دارد. افشاکاری هایی که در مورد اختلاس و یا ناکار آمد بودن وزارت خانه ها و در کل حکومت طی سالیان گذشته صورت گرفته است نشان می دهد که وجود فساد و مافیایی بودن قدرت و اداره زمینه را برای ایجاد اصلاحات و حاکمیت قانون بسیار دشوار و سخت گردانیده است. وجود مافیا در ساختار سیاسی و اقتصادی و اداری کشور سبب می گردد که وزیران توانا قادر به انجام مسئولیت نگردند. از جانب دیگر رئیس جمهور و یا رئیس

وزیر دفاع- کابینه تکمیل شد، حال پرسش این است که آیا این حکومت و و کابینه در بهبود بخشیدن به شرایط و تخیم موجود موفق خواهد شد؟

آیا کابینه جدید توانایی آن را خواهد داشت که به انتظارهای به طول کشیده مردم پاسخ قناعت بخش ارائه دارد؟

توانایی ها و ظرفیت های این کابینه برای تحقق وعده های حکومت وحدت ملی چیست؟ مشکلات و موانع این حکومت چیست؟ و...

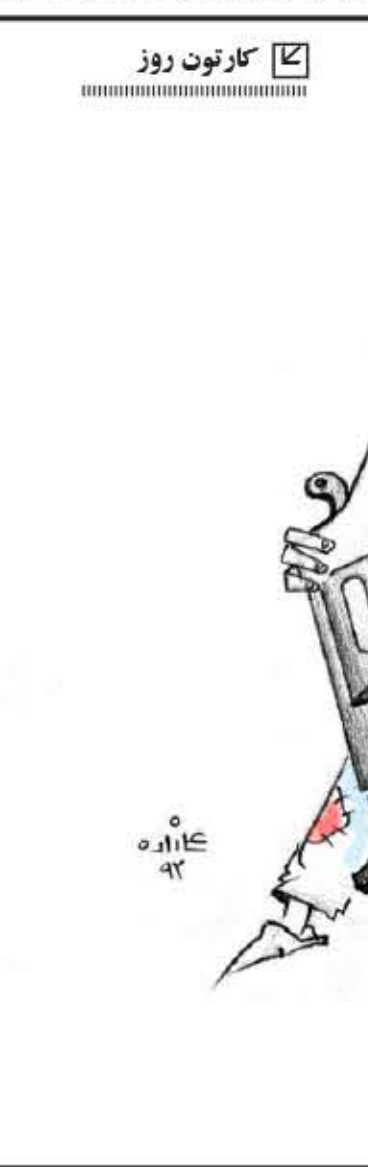
پیش از همه باید گفت پاسخ گفتن به چنین پرسش های ساده نبوده و نمی توان بصورت مطلق برای آن ها جوابی پیدا نمود. اما بصورت عاجل و به اصطلاح دم دستی حداقل دو پاسخ وجود دارد:

اول این که با تشکیل کابینه جدید باید گفت از این جهت که خالیگاه های اداری پرگردید و به رویه سرپرستی پایان داده شد کاری خوب شد.

حالا حداقل مسئولی وجود دارد که باید مرجع تصمیم گیری و پاسخگویی باشد. بدین جهت در ادامه به این سوال که آیا کابینه جدید موفق خواهد بود یا خیر باید گفت که این فاکتورها به ضمیمه چالش ها و مشکلاتی که باید شناسایی شود می توان میزان موفقیت را پیش بینی نمود. با شناسایی چالش ها و مشکلات می توانیم ارزیابی نماییم که آیا این کابینه توان مدیریتی و مقابله با آن چالش ها و رفع مشکلات را دارد یا خیر؟ اما چالش ها و مشکلات چیست؟

برشماری چالش ها و مشکلات فهرست بلند و بالایی را در برمی گیرد. اما مهم ترین چالش ها و مشکلات عبارتند از فساد گسترده اداری، رخنه و نفوذ مافیای قدرت و ثروت و اداره، ناهماهنگی میان رهبران حکومت وحدت ملی، عدم انسجام

پس از ماه ها کشمکش سرانجام با معرفی شانزه وزیر و گرفتن رای تایید از پارلمان... به استثنای

بدون شرح

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حقیقت الله زکی

کارکاتوریست: خالق علی زاده

دبیران: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی
مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فلز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۲

روزنامه افغانان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.

هئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود.

مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پستی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com